

Remissie voor Aert Michielszen

Wij Stadholder, en Rhaden inden nname en van wegende vande Staten des Furstendombs G. en G. E. Allen den geenen die desen tegenwoordigen brieff sullen sien off hoiren lesen, Salut, Also ons van wegen Aert Michielsz Onderdaen van Veluwen bij Supplicatie is te kennen gegeven, hoe dat inde maent van Septembri 1599 tot zijnen huijse hadden sitten drincken verscheijden persoonen, ende dat inden avont daerinne waren gekomen Jan Jacobsz, Willem van Assen, ende anderen seggende tegens die geene die ten gelaige saeten, daer jaecht eener hen met eenen legen wagen, sonder lederen mit een planck, die hij genomen heeft vandie wagen van Egbert Tijmiss, die daer Inden gelage mede present was, waarop Suplnt gesacht hadde tegens Egbert Tijnniss voorsch, neemt een van mijn peerden, ende rijdt hem nae, dat d' voorsch Egbert ende den Suplnt gedaen hadden roepende dat den man solde stilhouden men solde hem nieth misdoen, ende Jagende noch voort tot dat zij bij hem quamen, ende verlaten hebbende die planck, hadde hij voortaan gejaecht, waer durch hij Suplnt tot peert genomen hadde, daer Egbert Tymiss op sat, als wesende clocher dan t' sijne, seggend gesecht hebbende, dat hem sulcke ende dergelijcke stelen soo Laeck geschieden, hij moste hem naerijden ende sien wat dat voor een Mennevogel machte wesen, ende so voortz rijdende, was hy den man Jan Thijmiss genoempt aengekomen ende waren t'samen vechtende geworden, in welck gevecht den voorsche Jan Tijmiss doot gebleven tot sijnes Suplnth grooten leetwezen allet breder lijckende bij de Condschap ten ons hiervan overgegeven sijnde, dat oock so hij Suplnt. mette Weduwe ende andere Vrunden vanden nedergeslagenen was versoent, versochte hij oetmoedich vuijt voorverhaelde redenen, remissie ende pardon van t' voorsch ongeluck ende brieven in gewoonlicker formen, wij daerom de voorsch sake aengemerckt ende hierop gehadt hebbende advijs vanden Drost van Veluwen, geniden wesende ter bede van Suplnt, willende In desen gratie genaden ende barmherticheijt prefeneren vur rigeur van recht den voorsch Aert Michielsz vergeven quijtgescholden, ende geremittiert hebben verleden, schelden quijt en remittieren by desen t'heijt ende den nederslach voor verhaelt, sampt alle poenen, boeken ende broecken corporele, criminele, ende civile, daerinne hij ter oorsaken van dien ende des daeraen cleeft, vervallen muchte sijn, ende hebben hem daeraff weder gestelt ende gerestitueert, stellen weder ende restitueren bij desen tot sijnen goeden naem ende fame Also hij was voor die toekompste des voorschieden nederslachs, doch dat die voorn Aert Michiels gehalten sal sijn voor compositie ende affdracht desselven delicts, sampt reden te sijner goederen (: so verre die niet bij Sententie verclaert sijn verboert) geven ende in handen des Drostzen van Veluwen Johans van Schepenenseel te betalen sal die somma van twee hondert ponden tot XL grooten vls t'pont, ende dat in twe ter mijnen, als nemblich nha aenstaende Martini hondert derselver ponden, ende op Petri daeraen volgende XVIc twelff d'andere hondert ponden, die daeraff gehouden wort rekeninge bewijs ende reliqua te doen nae behoiren, ende dit allet boven die costen ende misen van Justitie, indien daer eenige gedaen sijn, Ende om betalinge der voorn penningen op tijt ende termijnen voorsch wel te doen, sal die Suplnt aen handen des Drostzen voorsch genouchsomme cautie stellen, welverstaende dat alvoren den Suplnt den effecte van dese Remissie sal moegen genieten, hij gehouden sal sijn denselven te vervolgen te lichten ende aenstont inde Camer vande rekeninge alhier te doen registrieren, ende daerbeneffens denselven binnen een maent daernae den voorn Drost te verthonen, Ontbieden daerom, ende bevelen hiermede allen Amptluyden Drostzen, Richteren, magistraten van Steden, ende allen anderen Officieren deses F. ende G., ende eenen iederen dien dit aengaen mach besonder, dat sij den voorn. Aert Michielss dese onser tegenwoordige remissie, pardon, quijtscheldunge ende gratie; in manieren boven verhaelt, rustelick, vredelick ende onbespiert doen genieten, ende laeten gebruijcken, sonder hetsel off moijenisse ter contrarien, in eeniger manieren maer indien sijn lijff, off eenige onverboerde goederen daerom nha off hiernamaels gevangen, besommert gearresteert, off

eenichsints belet woorden, dat sij deselve stellen ter stont ende sonder vertreck tot volcommen delivrantie ofte vrijheijt deses tot oirkonde hebben wij Stadt holder en Rhaden in nname als boven dat groote Segel des F. en G. voorsch aen desen Remissiebriefff doen ende seijten hangen, Gegeven t' Arnhem den IIIlen Martij 1611

Bron: Gelders Archief, 0124 Hof van Gelre en Zutphen, "Remissieboek". Register van acten van remissie van doodslag en van abolitie van straf, 1596-1639, inv. 4820.

Moderne vertaling.

Remissie voor Aert Michielszen

Wij, stadhouder en raden, in naam en uit naam van de Staten van het Vorstendom Gelre en Graafschap Zutphen, aan allen die deze tegenwoordige brief zullen zien of horen voorlezen, groeten u.

Aangezien ons namens Aert Michielsz., onderdaan van Veluwe, bij verzoekschrift is te kennen gegeven hoe het geschied is dat in de maand september van het jaar 1599, bij hem thuis verscheidene personen bijeen waren om te drinken, en dat er 's avonds onder anderen ook Jan Jacobsz., Willem van Assen en nog anderen bij kwamen. Deze laatste groep zei tegen degenen die reeds aan tafel zaten, dat er een man was weggereden met een lege wagen, zonder lederen bespanning maar met een plank, welke plank hij had genomen van de wagen van Egbert Tijmiss, die eveneens bij de bijeenkomst aanwezig was.

Hierop zou de verzoeker, Aert Michielsz., tegen de genoemde Egbert Tijmiss hebben gezegd: "Neem één van mijn paarden en rij hem achterna." Wat Egbert en de verzoeker vervolgens ook gedaan hebben, daarbij roepend dat de man stil moest houden, en dat hem geen kwaad gedaan zou worden.

Toen zij de man naderden, en deze de plank had achtergelaten maar verder bleef vluchten, sprong de verzoeker te paard, op het paard waarop Egbert Tijmiss had gezeten, aangezien dat paard beter liep dan het zijne. Hij zou daarbij gezegd hebben dat zulke en dergelijke diefstallen hem tegenstonden en dat hij de dader moest achtervolgen om te zien wat voor een snoodaard het was.

Alzo verder rijdende, kwam hij de man genaamd Jan Tijmiss tegen, waarop een gevecht ontstond tussen hen beiden, in welk gevecht genoemde Jan Tijmiss dodelijk gewond raakte, tot groot verdriet van de verzoeker, zoals verder te zien is uit de beknopte verklaring die ons daarover is overgedragen.

Daar hij, de verzoeker, zich inmiddels met de weduwe en andere familieleden van de overledene heeft verzoend, verzocht hij nederig om remissie en vergiffenis van dit voorval, alsook om een brief in gebruikelijke vorm.

Wij, na overweging van de genoemde zaak en het ingewonnen advies van de Drost van Veluwe, en ons genegen voelende tot het verzoek van de verzoeker, wensen in dit geval genade, barmhartigheid en mildheid te verkiezen boven de strengheid van het recht.

Wij vergeven, ontslaan en kwijtschelden daarom hierbij de genoemde Aert Michielsz. het hierboven beschreven voorval van doodslag, evenals alle straffen, boetes en inbeslagnames, lichamelijk, crimineel en civiel, waaraan hij om deze reden zou kunnen zijn onderworpen.

Wij herstellen hem hiermee in zijn goede naam en faam, zoals die was vóór het voorval van genoemde doodslag, mits dat genoemde Aert Michielsz. wordt gehouden als een schikking en boetebetaling voor het genoemde misdrijf een bedrag van tweehonderd ponden te betalen van 40 grooten Vlaams per pond, te voldoen in twee termijnen: de eerste honderd ponden met aankomende Sint-Maarten, en de overige honderd op de volgende Sint-Pieter.

Hiervan dient hij een correcte afrekening, bewijs en restantbetaling te doen, indien nodig, en dit alles bovenop de kosten van justitie, indien deze gemaakt zijn.

Om de betaling van deze bedragen tijdig te garanderen, dient de verzoeker voldoende zekerheid te stellen aan de Drost van Veluwe.

Voorts wordt bepaald dat voordat de verzoeker van deze remissie gebruik mag maken, hij verplicht is deze officieel te laten registreren bij de Rekenkamer hier ter plaatse, en binnen een maand daarna aan genoemde Drost te tonen.

Wij gebieden daarom hierbij alle ambtenaren, drosten, rechters, magistraten van steden en alle andere functionarissen van dit Vorstendom en Graafschap, dat zij genoemde Aert Michielsz. deze remissie, vergiffenis, kwijtschelding en gratie op de hierboven beschreven wijze rustig, vreedzaam en zonder belemmering laten genieten, zonder dat hem daarin op enigerlei wijze iets in de weg wordt gelegd.

En mocht zijn persoon of niet-verbeurd verklaarde goederen desondanks toch worden gevangen, belast, gearresteerd of belemmerd, dan dienen deze onmiddellijk en zonder uitstel weer geheel vrijgelaten of vrijgegeven te worden.

Tot bevestiging hiervan hebben wij, stadhouder en raden, in naam als boven, het grote zegel van het Vorstendom Gelre en Graafschap Zutphen aan deze remissiebrief doen hangen.

Gegeven te Arnhem, de vierde maart 1611.

Tekst en Transcriptie: J.M. Goudbeek 22-04-2025.

Bij het gebruiken van gegevens uit deze bewerking voor genealogische of historische doeleinden of ten behoeve van publicaties, in welke vorm ook, word een adequate bronvermelding naar deze bewerking zeer op prijs gesteld.